

Қазақстан Республикасы педагог қызметкерлерінің біліктілігін арттыру
курстарының бағдарламасы

«Назарбаев Зияткерлік мектептері» ДББҰ
Педагогикалық шеберлік орталығының жобасы

Мұғалімді бағалау қағидалары
«МЕКТЕПТЕГІ МҰҒАЛІМ КӨШБАСШЫЛЫҒЫ»
бағдарламасы

Бірінші басылым

«Назарбаев Зияткерлік мектептері» ДББҰ
«Педагогикалық өлшеулер орталығы» филиалы баспаға ұсынған

© «Назарбаев Зияткерлік мектептері», 2015

Барлық құқықтар сақталады. Осы басылымды кез келген түрінде және кез келген құралдармен, фотокошірмені және кез келген электронды нысанды қоса алғанда, авторлық құқық берушінің жазбаша рұқсатынсыз толық немесе ішінара басып шығаруға немесе таратуға тыйым салынады.

Мазмұны

1	Кіріспе	4
2	Портфолионы бағалау	5
	2.1 Портфолионы бағалау қағидалары	5
	2.2 Портфолионың мазмұны	5
	2.3 Портфолионы бағалау үдерісі	8
3	Таныстырылымды бағалау	8
	3.1 Таныстырылымды бағалау қағидалары	8
	3.2 Таныстырылым мазмұны	8
	3.3 Таныстырылымды бағалау үдерісі	9
4	Портфолио мен таныстырылым бағаларының модерациясы	9
5	Сертификаттау, қайта тапсыру және апелляцияға ұсынылған мұғалімдер тізімін ресми бекіту	10
1-қосымша	«Мектептегі мұғалім көшбасшылығы» бағдарламасы бойынша мұғалім стандарттары	11
2-қосымша	Портфолио бөлімдеріне қойылатын талаптар	14
3-қосымша	Критерийлер бойынша бағалар сипаттамасы	16

1 Кіріспе

Бұл бағдарлама «Мектептегі мұғалім көшбасшылығы» бағдарламасы бойынша мұғалім стандарттарына қол жеткізу үшін мұғалімдерді даярлау мақсатында жасалды (1-қосымша). Стандарттар әріптестердің кәсіби дамуына көмектесетін және рефлексиялауға қабілетті тәжірибелі және табысты практик болып табылатын мұғалімдерге бағдарланған. Бағдарламаның басты басымдықтары:

- оқыту мен оқудағы жаңа әдістер мен тәсілдердің маңыздылығын түсінуі және түйсінуі;
- әріптестермен жұмыста коучинг пен тәлімгерлік үдерісін жүзеге асыру.

«Бетпе-бет» оқудың бірінші аудиториялық кезеңінде мұғалімдерге бағдарламаның екі бағыты ұсынылатын болады: оқыту мен оқудағы жаңа тәсілдер, оқыту мен оқудағы инновациялық тәсілдер мәнмәтінінде әріптестердің коучингісі мен тәлімгерлігі.

Мектептегі төрт апталық тәжірибе барысында мұғалімдер «бетпе-бет» оқудың бірінші аудиториялық кезеңінде өздері жоспарлаған тізбектелген сабақтар топтамасын өткізеді. Сонымен қоса әріптестердің шағын тобымен екі коучинг сабақ өткізеді. Коучинг фокусы әріптестермен талқылау арқылы анықталады, олардың қажеттіліктеріне негізделеді және Бағдарламаның жеті модулінің бір немесе бірнеше идеяларына қатысты болу керек:

- Оқыту мен оқудағы жаңа тәсілдер («Диалогтік оқыту және оқу», «Қалай оқу керектігін үйрету»);
- Сыни тұрғысынан ойлауға үйрету;
- Оқу үшін бағалау және оқуды бағалау;
- Оқытуда АКТ қолдану;
- Дарынды және талантты балаларды оқыту;
- Оқушылардың жас ерекшеліктеріне сәйкес оқыту және оқу;
- Оқытудағы басқару мен көшбасшылық.

Сондай-ақ мұғалімдер әріптестердің бірімен тығыз байланыста жұмыс істейтін болады. Оның оқыту тәжірибесін жетілдіру мақсатында, әріптестер тобына коучинг өткізуде көрініс тапқан идеяларды назарда ұстай отырып, тәлімгерлік жүргізеді.

«Бетпе-бет» оқудың екінші аудиториялық кезеңі барысында мұғалімдер сыныпта тізбектелген сабақтар топтамасын өткізу кезінде нені үйренгені туралы талқылап, рефлексия жасайтын болады, сондай-ақ бағдарлама аясындағы мектептегі тәжірибе кезінде коучинг пен тәлімгерліктің қандай тәжірибесін жинақтағанын талдап, бағалайтын болады. Аудиториялық оқудың екінші кезеңінде мұғалімдер дәлелдемелер портфолиосын Бағдарламаның екі бағытына қатысты түзету бойынша жұмысты аяқтайды.

Бағдарламаның табысты аяқталуы үшін мұғалім тәжірибесінің үш түйінді критерийге сәйкестігін анықтауда портфолио негіздеме құжат болып табылады.

Бұл критерийлер мыналарды қарастырады:

1. мұғалімдер Бағдарламада ұсынылған түйінді идеялар туралы қажетті **білім мен түсінік** алады;
2. мұғалімдер бұл идеяларды өздерінің педагогикалық тәжірибесінде **қолдана** алады;
3. мұғалімдер жаңа тәсілдерді өздерінің тәжірибесіне енгізу жөнінде **рефлексия**

жасайды және олардың маңыздылығын өзінің кәсіби қызметін одан әрі дамытып, жетілдіру үшін қарастырады.

Мұғалімнің стандарттары (1-қосымша) бұл критерийлер қалай жүзеге асатынын егжей-тегжейлі сипаттайды.

Суммативті (жиынтық) бағалау үдерісі бағдарламаның жеті модулінің идеяларын мектептегі тәжірибе кезінде қолданғанына қатысты мұғалімнің рефлексиясына шоғырланады. Мұғалім түйінді критерийлерге сәйкестігінің және мұғалім стандарттарына қол жеткізгенінің дәлелдемелері мектептегі тәжірибе үдерісінде орындалған портфолиоға және таныстырылымда көрініс табады. Таныстырылым мұғалімнің портфолио үшін жасаған жұмысына негізделеді.

Мұғалімдер сертификаттаудан өту үшін «Мектептегі мұғалім көшбасшылығы» бағдарламасының түйінді идеяларының негізінде «Назарбаев Зияткерлік мектептері» ДББҰ «Педагогикалық өлшеулер орталығы» (әрі қарай – ПӨО) филиалы өткізетін емтихан тапсыру керек.

2 Портфолионы бағалау

2.1 Портфолионы бағалау қағидалары

Бағдарламаның өзара байланысты екі бағытының идеяларын мұғалімнің игергенінің дәлелдемесі портфолиоға болуы керек. Тізбектелген сабақтар топтамасы бойынша есепте оқыту мен оқудағы жаңа тәсілдер мәнмәтініндегі өзінің түсінігі мен тәжірибесінің, сондай-ақ коучинг пен тәлімгерлікке және олардың нәтижелерін бағалауға қатысты идеяларды түсінуінің дәлелдемелері ұсынылуы қажет. Тәжірибенің рефлексиясы портфолионың барлық үш компоненті үшін маңызды болып табылады. Портфолионың кейбір бөлімдерінде бір критерийдің дәлелдемесі басқаларына қарағанда анағұрлым сенімді болуы мүмкін. Мұғалімнің қандай да бір критерийге сәйкестігін анықтау үшін аса негізделмеген бірнеше дәлелдеме жеткіліксіз, ал екі немесе тіпті бір ғана сенімді дәлелдеме жеткілікті болуы мүмкін.

Портфолионы бағалау кезінде тренерлер мұғалімдердің әр есепке қойылған талаптарды орындағандығын көруі керек (2-қосымша). Түйінді критерийлерге сәйкестік болса, айтылған барлық талаптарсыз да портфолиоға «есептелді» бағасы қойылуы мүмкін. Сонымен қатар, егер есептерде елеулі элементтер болмаса, ол бағада көрсетілуі тиіс.

2.2 Портфолионың мазмұны

Мектептегі тәжірибе кезеңінде мұғалімдер оқыту, коучинг және тәлімгерлік сияқты бірқатар іс-әрекетке тартылып, кез келген тәсілмен жазба жүргізе алады. Бағдарламадағы бағалау үдерісін басқарылатындай ету үшін мұғалімдерден жүргізілген жұмыстар бойынша жазбалардың барлығын бағалауға арналған өз портфолиоларына енгізу талап етілмейді. Дегенмен мұғалімдер бағаланған жұмыстарды және/немесе олардың оқуы мен кәсіби дамуын растайтын жазбаларды портфолиоға енгізу керек. Бұл қосымша жазбалар әріптестермен және тренерлермен талқылау кезінде пайдаланылуы мүмкін. «Бетпе-беттің» екінші аудиториялық кезеңі барысында мұғалімдер бағалауға арналған портфолионың кейбір есептерін, таныстырылымды толықтырып, жетілдіретін болады. Мұғалімдердің суммативті (жиынтық) бағалауға арналған жазбаларын жетілдіру мақсатында тренерлер

өздерінің оқу топтарындағы мұғалімдерге портфолионың мазмұны мен құрылымы бойынша формативті (қалыптастырушы) кеңестер беріп, қолдау көрсететін болады.

Бағалауға арналған портфолионың мазмұны

1) Тізбектелген сабақтар топтамасы бойынша рефлексиялық есеп (2000 сөз):

- Бағдарламаның жеті модулін тізбектелген сабақтар топтамасына енгізудің негізділігі мен әдістемесі;
- Оқыту мен оқу тәжірибесіне өзгеріс енгізу оны басқару әдістемесі мен тиімділігін көрсететін тізбектелген сабақтар топтамасының жүзеге асырылуын талдау, ол төмендегілерді қамтиды:
  - мұғалімнің Бағдарламаның жеті модулін өзінің оқыту мен оқу тәжірибесінде қолдану әдістемесін көрсететін **тізбектелген сабақтар топтамасының (төртеуден кем емес) орта мерзімді жоспары (түсініктеме 250 сөз);**
  - жоспарланған тізбектелген сабақтар топтамасының ішіндегі бір сабаққа Бағдарламаның бір немесе бірнеше модулінің енгізілгенін көрсететін **бір сабақ жоспары (түсініктеме 250 сөз).**

2) Коучинг-сабақ арқылы әріптестер тәжірибесіне өзгеріс енгізу бойынша рефлексиялық есеп (1000 сөз), ол төмендегілерді қамтиды:

- әдістемелік бірлестік деңгейінде өзгеріс енгізу негіздемесі;
- коучинг үдерісінің жүзеге асырылуын талдау және өзгеріс енгізу тиімділігі;
- Коучинг-сабақ жоспары (*түсініктеме 250 сөз*).

3) Әріптестердің бірімен тәлімгерлік үдерісінің жүзеге асырылуы туралы бір рефлексиялық есеп (1000 сөз), ол төменгілерді қамтиды:

- әдістемелік бірлестік деңгейінде өзгеріс енгізу мақсатында тәлімгерлік үдерісін жүзеге асыру қажеттілігінің негіздемесі;
- тәлімгерлік үдерісінің жүзеге асырылуын талдау және өзгеріс енгізу тиімділігі;
- тәлімгерлік үдерісінің жоспары (*түсініктеме 250 сөз*).

Мұғалімнің білімі мен тәжірибелік қызметін растайтын дәлелдемелерден тұратын портфолио құрастырады. Портфолио мынадай үш бөлімнен тұрады:

- A Түйінді идеяларды білуі және түсінуі;
- B Тиімді тәжірибелік қызметі;
- C Рефлексия және даму.

Мұғалімдерге төмендегілерді көрсетуге мүмкіндік беру үшін портфолио мазмұны мұқият сұрыпталу керек:

- негізгі тұжырымдамаларды түсінуі (1-түйінді критерий);
- бұл критерийді тәжірибелік қызметінде қолдану (2-түйінді критерий);
- жаңа тәсілдерді енгізу жөніндегі сыни рефлексияны және оның болашақ даму үшін маңызын қарастырады (3-түйінді критерий).

A бөлімі. Түйінді идеяларды білуі және түсінуі (2000 сөз)

A1 Оқыту мен оқуға өзгеріс енгізу туралы рефлексиялық есеп (1000 сөз):

- Бағдарламаның жеті модулін тізбектелген сабақтар топтамасына енгізуді негіздеу;
- жоспарланған тізбектелген сабақтар топтамасының ішіндегі бір сабаққа бір немесе бірнеше модульдің қалай және неге енгізілетінін түсіндіру.

*Бірінші аудиториялық кезеңде құрылған орта мерзімді жоспар және бір сабақтың жоспары ұсынылады.

A2 Коучинг-сабақ арқылы әріптестердің тәжірибесіне өзгеріс енгізу туралы **рефлексиялық есеп** (500 сөз):

- әдістемелік бірлестік деңгейінде өзгеріс енгізу негіздемесі;
- әріптестердің тәжірибесін дамыту үшін өзгеріс қалай және неге енгізілетінін түсіндіру.

*Бірінші аудиториялық кезеңде құрылған бір оқу коучинг-сабағының жоспары ұсынылады.

A3 Әріптестердің бірімен тәлімгерлік үдерісі жүзеге асырылғаны туралы **рефлексиялық есеп** (500 сөз):

- әдістемелік бірлестік деңгейінде өзгерістер енгізу мақсатында тәлімгерлік үдерісін жүзеге асыру қажеттігінің негіздемесі;
- әріптестердің бірінің тәжірибесін дамыту үшін өзгеріс қалай және неге енгізілетінін түсіндіру.

* Бірінші аудиториялық кезеңде құрылған тәлімгерлік үдерісінің жоспары ұсынылады.

В бөлімі. Тиімді тәжірибе (1000 сөз)

- Мұғалімнің тізбектелген сабақтар топтамасына Бағдарламаның жеті модулін енгізу әдістемесін көрсететін тізбектелген сабақтар топтамасының **орта мерзімді жоспары** (төртеуден кем емес);

Түсініктеме (250 сөз) мұғалім Бағдарламаның жеті модулін тізбектелген сабақтар топтамасына қалай және неге енгізгенін түсіндіреді.

- Жоспарланған тізбектелген сабақтар топтамасының ішіндегі **бір сабақтың жоспары**: ол Бағдарламаның бір немесе бірнеше модулін мұғалім қалай және неге енгізгенін көрсетеді;

Түсініктеме (250 сөз) жоспарланған тізбектелген сабақтар топтамасының ішіндегі бір сабаққа Бағдарламаның бір немесе бірнеше модулін мұғалім қалай және неге енгізгенін түсіндіреді.

- Әдістемелік бірлестік деңгейінде өзгеріс енгізу әдістемесін көрсететін **бір коучинг-сабақтың жоспары**;

Түсініктеме (250 сөз) коучинг-сабақ үдерісінің таңдалған тақырыбының түйінді идеялары мәнмәтінінде әріптестердің қажеттілігіне сәйкес оқыту және оқу тәжірибесіне өзгеріс енгізу қажеттігін түсіндіреді.

- Әріптестердің бірінің тәжірибесін дамыту үшін мұғалімнің Бағдарлама идеяларын енгізу әдістемесін көрсететін **тәлімгерлік үдерісінің жоспары**.

Түсініктеме (250 сөз) Бағдарламаның түйінді идеялары мәнмәтінінде әріптестердің бірінің оқыту және оқу тәжірибесіне қажеттілігіне сәйкес өзгеріс енгізу қажеттігін түсіндіреді.

*Мектеп әкімшілігі бекіткен жоспарлардың сканкөшірмелері ұсынылады.

С бөлімі. Рефлексия және даму (2000 сөз)

Өз тәжірибесі мен мектептегі әріптестер тәжірибесіне өзгерістерді енгізу және басқару бойынша рефлексиялық есеп, ол төмендегілерді қамтиды:

- тізбектелген сабақтар топтамасының жүзеге асырылуын талдау, оқыту және оқу тәжірибесіне өзгеріс енгізу тиімділігі және оны басқару;

- коучинг үдерісінің жүзеге асырылуын талдау, өзгеріс енгізу тиімділігін бағалау;
- тәлімгерлік үдерісінің жүзеге асырылуын талдау, өзгеріс енгізу тиімділігін бағалау;
- келешекте тәжірибеде пайдалану үшін қорытынды жасай алу білігі.

2.3 Портфолионы бағалау үдерісі

Мектеп тәжірибесі кезеңі барысында тренерлер өз тобындағы барлық мұғалімдердің портфолиосын аяқтауға қолдау көрсетеді. Екінші аудиториялық кезеңде тренерлер өз тобындағы барлық мұғалімдердің портфолиосын бағалайтын болады. Бағалау «жақсы», «қанағаттанарлық», «шекті деңгей», «қанағаттанғысыз» бағаларын қою арқылы жоғарыда сипатталған критерийлерге сәйкес жүзеге асырылады. Болашақта оқыту бағдарламаларында үлгі ретінде қолданылуы мүмкін жұмысқа «жақсы» бағасы қойылады. Бұл бағалардың сипаттамасы 3-қосымшада берілген. Тренерлер өз тобындағы әрбір мұғалімге портфолионы бағалау рубрикасын толтыратын болады.

Мұғалімдер өз портфолио есебінің электронды нұсқасын бағалауға өткізеді, топ тренеріне қолжетімді болады. Екінші «бетпе-бет» аудиториялық кезеңде тренер зерделеп, портфолионы бағалайды. Егер топ тренері «шекті деңгей» деп бағаласа, мұғалім портфолиосына эксперт модерация жасайды.

3 Таныстырылымды бағалау

3.1 Таныстырылымды бағалау қағидалары

«Бетпе-беттің» екінші аудиториялық кезеңі кезінде мұғалімдер өз портфолио есептерімен байланысты таныстырылымдарын қорғайды. Таныстырылым мұғалім портфолиосының аутентикалығын анықтауға және олардың таныстырылымды қорғау дағдыларын көрсетуге көмектеседі. Таныстырылым білім беретін мектептер тәжірибесіне бағдарламаның екі бағыты идеяларының енгізілуіне шоғырланатын болады.

3.2 Таныстырылым мазмұны

Таныстырылым мазмұны:

Өз тәжірибесі мен әріптестер тәжірибесіне өзгерістер енгізу және оны басқару бойынша рефлексия (20-22 минут).

Бұл таныстырылым келесі сұрақтарды ашатын алты слайдтан немесе алты постерден тұрады:

- **Өзгеріс енгізу нәтижелері және мұғалімнің болашақ тәжірибесіне әсері:**

- кемінде төрт сабақты қамтитын тізбектелген сабақтар топтамасына Бағдарламаның жеті модулін қалай кіріктірген;
- тізбектелген сабақтар топтамасына модульдердің бірі қалай және неге кіріктірілген;
- оқушылардың оқу үдерісінің іс жүзіндегі дәлелдемелерін ұсыну;
- оқыту мен оқу тәжірибесіне өзгеріс қалай және неге енгізілді, болашақ шаралар туралы қорытындылар (болашақта өзінің кәсіби тәжірибесіне қандай өзгеріс енгізіледі).

Таныстырылымның мақсаты үдерістің мәнін түсіндіру емес, мұғалімнің алған нәтижелерін өзінің болашақ оқыту мен оқу тәжірибесінде қалай қолдану ниетінде екенін білуін түйіндеу.

- **Коучинг үдерісін жүзеге асыру кезеңінде, әріптестердің оқуына сәйкес материалдардың дәлелдемелерін ұсына отырып талдау:**

- таныстырылым жүзеге асқан коучинг үдерісінің қысқаша сипаттамасын көрсетеді;
- таныстырылым мазмұны басым түрде оның әріптестері жаңадан не үйренгендерін

түсіндіру және көрсетуге арналады, сондай-ақ Бағдарламаның таңдалған идеяларының жүзеге асырылғанын көрсететін топтың фотосуреттері, сабақ барысында әзірленген плакаттар, бағалау нәтижелері, әріптестердің оқу сабақтарының жоспарлары сияқты дәлелдемелермен қуатталады.

- **Әріптестердің бірімен жұмыс кезінде қолданылған тәлімгерлік үдерісінің тиімділігі**, соның ішінде тәліптің оқып, үйренгенінің дәлелдемелерін ұсыну (әріптестің оқуының табыстылығының дәлелдемелері ретінде фотоларды, бейнежазбаны, сабақ жоспарларын, мұғалім қойған оқушылардың жұмыстарын, белгілерін қолдану ұсынылады).

3.3 Таныстырылымды бағалау үдерісі

Таныстырылымды суммативті (жиынтық) бағалауға мұғалімдерге таныс емес тәуелсіз тренерлер жауапты болады. Бағалаудың үш түйінді критерийі негізінде таныстырылым бағаланады. Мұғалімдердің таныстырылымы, жалпы алғанда, барлық үш критерийге сәйкес болуы керек, бірақ әрбір слайд екі немесе үш критерийге басым шоғырлануы мүмкін. Таныстырылымда үш түйінді критерийдің қалай қолдану мүмкіндігінің мысал арқылы түсініктемесін және слайдтарда көрініс табуы мүмкін критерийлер туралы егжей-тегжейлі ақпаратты алу үшін 2-қосымшаны қараңыз. Таныстырылым «жақсы», «қанағаттанарлық», «шекті деңгей», «қанағаттанғысыз» деп бағаланатын болады.

Топтағы басқа мұғалімдер өз әріптестерінің таныстырылымын бақылайды. Барлық мұғалімдердің оқу үдерісіне әріптестерінің таныстырылымын бағалауға белгілі бір үлес қосады. Әріптестердің бағалауын тәуелсіз тренер ескеруіне болады, бірақ қорытынды бағаны дербес шығарады. Тәуелсіз тренердің бағалауын эксперт, егер ол үдерісті бақылаған болса, құптауы мүмкін. Эксперттер модератор бола алады және қажет жағдайда тренердің шешіміне араласып, түзету енгізе алады. Эксперттің мұғалімдердің таныстырылымына қатысуы тренерлерді қолдау және бағалау үдерісіне белгілі бір үлес қосады.

Тәуелсіз тренерлер, әріптестер мен эксперттер Бағалау жабдықтарындағы проформаларды таныстырылымның әрбір элементін бағалау үшін қолдана алады.

4 Портфолио мен таныстырылым бағаларының модерациясы

Бағалаудың кейбір шешімдері модерацияға жатқызылуы мүмкін. Портфолио немесе таныстырылымға қорытынды баға «шекті деңгей» болғанда модерация жүзеге асырылады.

Эксперт және тәуелсіз тренер мұғалімнің портфолиосы мен таныстырылымын үш түйінді критерийдің әрқайсысы бойынша дәлелдемелердің жеткіліктілігі жөнінде шешімге келу үшін қарастырып, талқылайды. Экспертке және тәуелсіз тренерге портфолио портал арқылы қолжетімді болады. Егер эксперт мұғалімнің таныстырылымды қорғауына қатыспаған болса, онда ол шешім шығару үшін қолжетімді болған жағдайда, таныстырылымның бейнежазбасын қарай алады.

Модерация үдерісі аяқталғаннан кейін барлық мұғалімдерге «есептелді» немесе «есептелмеді» бағасы қойылатын болады.

Бағдарламаның барлық мұғалімдері ресми сертификатталу үшін ПӨО өткізетін емтиханға жіберіледі.

Модерация қорытындысы бойынша «есептелмеді» қорытынды бағасын алған мұғалімдер емтихан нәтижелеріне қарамастан, сертификаттауға ұсынылмайды.

5 Сертификаттауға, қайта тапсыруға және апелляцияға ұсынылған мұғалімдер тізімін ресми бекіту

Модерация үдерісінен кейін мұғалімдердің бағалары Емтихан Кеңесіне берілетін сертификаттауға ұсынылған мұғалімдер тізімін жасау үшін қолданылады. Сертификаттауға ұсынылған мұғалімдер тізімін Емтихан Кеңесі қарастырады және ресми түрде бекітеді. Емтихан Кеңесі сертификаттаудан өтпеген мұғалімдердің жағдайларын, сонымен қатар кез келген тәртіп бұзушылық жағдайларын қарастырады. Емтихан Кеңесі ұсынылған дәлелдемелер негізінде мұғалімдерді қайта тіркеу немесе қайта тапсыру туралы шешімді қабылдайды.

Мұғалімдер портфолиосы немесе таныстырылымы «қанағаттанғысыз» бағаланса, қажетті компонентті бір рет қайта тапсыруға рұқсат ала алады.

Емтихан Кеңесі денсаулығы және жеке себептерге байланысты Бағдарламаны аяқтамаған мұғалімдердің жағдайларын қарастырады. Емтихан Кеңесі мұғалімді Бағдарламаға қайта тіркеу мүмкіндігі немесе Бағдарламаның қандай да бөлімдерін аяқтау қажеттігі туралы шешім қабылдайды.

Сондай-ақ Емтихан Кеңесі барлық тәртіп бұзушылық жағдайларды, әдетте плагиатты қарастырады. Мұғалімге арналған нұсқаулықтан плагиат ретінде не есептелетіндігі туралы ережені табуға болады. Емтихан Кеңесі мұғалімнің плагиат болып есептелген жұмысын қайта тапсыру мүмкіндігі туралы шешім қабылдайды.

Емтихан Кеңесінен кейін сертификаттауға ұсынылған мұғалімдердің ресми тізімі, сондай-ақ «есептелмеді» бағасын алған мұғалімдер үшін қайта тапсыру немесе қайта тіркеу туралы шешім жарияланады.

Апелляция

Мұғалімдер «есептелмеді» шешімін апелляцияға бере алады. Портфолио мен таныстырылымның сапасы бойынша тренер, тәуелсіз тренер, эксперт, бас эксперт қабылдаған бағалау және модерация шешімдері қайта қарастыруға жатпайды. Осы құжатта жазылған бағалау және модерация рәсімдері сақталмаған жағдайларда апелляция өткізілуі мүмкін. Мұндай жағдайларда мұғалім ПӨО-ға міндетті түрде егжей-тегжейлі баяндап және дәлелдемелерді қоса тіркеп, жазбаша өтініш түрінде апелляцияға береді.

Қазақстан Республикасының заңнамасымен бекітілген мерзімі ішінде ПӨО апелляция шешімі бойынша мұғалім өтінішін қарастырады және дәлелді жауап береді.

«Мектептегі мұғалім көшбасшылығы» бағдарламасы бойынша мұғалім стандарттары

Кәсіби білім мен түсінік

Кәсібилік критерийі	Құзырет: Кәсіби тәжірибені көрсету
	Мұғалім:
Бағдарламаның түйінді идеяларын біледі және түсінеді	<ul style="list-style-type: none"> • бағдарламаның түйінді идеялары туралы білім мен түсінігі бар; • жекелеген оқушылардың жас ерекшеліктерін ескере отырып білім алу қажеттілігінің мәселелері бойынша терең білімдерді игерді (талантты, дарынды және т.б.) және осы мәселелер бойынша басқа мұғалімдерге қалай кеңес беруді біледі.

Кәсіби дағдылар

Кәсібилік критерийі	Құзырет: Кәсіби тәжірибені көрсету
	Мұғалім:
Өзінің тәжірибесінде Бағдарламаның түйінді идеяларын қолданады	<ul style="list-style-type: none"> • сыныптағы барлық оқушыларды тартуға болатындай сәйкес мақсаттарды әзірлей алады; • жеке сабақ өткізу және дербес оқушыларды, сондай-ақ сын тұрғысынан ойланатын оқушыларды ынталандыру үшін кәсіби әрекет ету қажет етілетін жағдайларды анықтауда түрлі әдістер мен тәсілдерді қолдана біледі; • қалай оқу керектігін үйрету тәсілін пайдалана алады; • сыныптағы барлық оқушылардың оқу үдерісіне жетекшілік ете алады; • оқушылармен өзара тілектестік, құндылықтар жүйесі мен мінез-құлық нормаларын қалыптастыруға негізделген өзара сыйластық қарым-қатынас орната алады; • Бағдарламаның барлық жеті модулін ықпалдастыра отырып тізбектелген сабақтар топтамасын жоспарлай алады; • өзінің оқыту және оқу тәжірибесіне өзгеріс енгізу әдістемесін және оларды басқару тәсілдерін көрсете біледі; • қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді жоспарлау жағдайындағы оқушылардың оқу қарқынын жоспарлай алады; • алға қойылған мақсаттар мен міндеттерге қол жеткізу үшін сабақтарды жоспарлай алады; • оқыту және оқу үдерісін жетілдіру мақсатында қолайлы материалдар мен дереккөздерді таңдай біледі; • оқыту және оқу үдерісін қолдау үшін сәйкес тапсырмалар мен іс-шаралар жүйесін пайдалана алады; • әділ түрде өзгерген жағдайларға орай жоспарын түзетуде икемділік көрсете біледі; • оқу тапсырмаларын, үй жұмыстарын және сыныптан тыс тапсырмаларды жоспарлай алады;

- оқушылардың білім алуын ойластырып, оқыту және оқу жоспары мен тәжірибесіне тиісті өзгерістер енгізе біледі;
- тиісті әдебиетті оқу, әріптестерімен әңгімелесуге, жеке тәжірибесіне және сыныпта оқыту тәжірибесі туралы заманауи зерттеулер нәтижелеріне сүйене отырып, алқалық шешім қабылдай алады;
- жекелеген адамдардың, шағын топтардың және бүкіл сыныптың қызметіне бастама жасай және басқара алады;
- сабақ уақытын ұтымды етіп бөле алады;
- қауіпсіз және сындарлы оқу ортасын құра алады;
- формативті (қалыптастырушы) және суммативті (жиынтық) бағалауды қоса алғанда, бірқатар бағалау стратегияларын қолдана біледі;
- оқушылардың жұмысын мұқият талдай және бақылай біледі;
- оқушылармен тиімді түрде ауызша және жазбаша өзара іс-қимылды қамтамасыз ете алады;
- жоспарлау үдерісін көрсететін оқушылардың алға жылжу қарқыны жөніндегі тиісті есептерді жүйелей алады;
- оқушылардың оқу үдерісіне қызығушылығын ынталандыру дағдыларын дамыта біледі;
- оқушыларды қалай оқу керектігін үйрету үшін бағалауды пайдалана алады;
- жоспарлау, оқу және бағалау үдерістерін тиімді кіріктіре алады.
- тиімді оқытуды, оқуды және басқару стратегиясын қалыптастыруды іске асыруда, соның ішінде барлық оқушыларға өз әлеуеттерін іске асыруға мүмкіндік беруге бағытталуын қамтамасыз ететін тәсілдерді іріктеу мен пайдалануда әріптестеріне қолдау көрсетеді,
- мұғалімдер тобымен мектеп аясында Сабақты зерттеуге қатыса отырып, оқыту мен оқу мәселелері бойынша кәсіби диалогтарға бастама жасайды және қолдайды;
- коуч және тәлімгердің рөлін орындай отырып, мұғалімдердің топтық/жекелей оқуын басқарады;
- мектеп мұғалімдерінің кәсіби қоғамдастық қызметіне бастама жасайды және қолдайды;
- мектептегі оқыту мен оқу сапасын одан әрі жетілдіру үшін өз әріптестерінің тиімді қызметін анықтауға және негіз ретінде аталған шешімдерді пайдалану туралы шешімдер қабылдайды;
- әріптестермен бірлесе отырып, мектептегі тиімді білім беру практикасын пәнаралық ықпалдастықпен қоса дамыту мақсатында сабақтарды жоспарлауға бастама жасай және оған қатысады;
- мектептегі тізбектелген сабақтар топтамасын жоспарлау мәселелері бойынша неғұрлым тәжірибелі мұғалімдер үшін тәлімгер рөлін атқарады;
- мектептегі суммативті (жиынтық) және формативті (қалыптастырушы) бағалауды пайдалану бойынша әріптестердің тәжірибесін жетілдіруге ықпал етеді;
- сыныптағы жұмыс практикасы туралы кешенді түрде келіскен шешімдерді ойлап шығарады және сыныптағы проблемаларды шешу үшін тәжірибесі аздау мұғалімдерге көмек көрсетеді;
- тәжірибесі бар мұғалімдермен жұмыс істейді және тәжірибесі аздау

	<p>мұғалімдердің назарын жекелеген оқушылардың оқытудағы қажеттіліктеріне аударуға көмектеседі;</p> <ul style="list-style-type: none"> • жетілдіру үшін қажетті саланы анықтауды қоса алғанда, оқушыларға, әріптестер мен ата-аналарға оқудағы жетістіктер мен ілгерілеу бойынша өз уақытында сындарлы кері байланыс ұсынады.
--	--

Кәсіби құндылықтар мен ұстаным

Кәсібилік критерийі	Құзырет: Кәсіби тәжірибені көрсету
	Мұғалім:
Мұғалім жаңа тәсілдерді енгізу мүмкіндіктерін рефлексиялайды және одан әрі дамыту үшін келесі әрекеттерін болжамдайды	<ul style="list-style-type: none"> • әрбір оқушыға үлкен үміт артады және оқушылардың білім алудағы жетістіктеріне оң үлесін қосады; • тиісті құрылымдық бөлімнің, бүкіл мектептің оқыту және оқу тәжірибесін жетілдіруге үлес қосады; • педагогикалық шеберлік орталығының порталы арқылы виртуалды оқу ортасы жағдайында Бағдарламаның құрылымдалған қосымша материалдарын белсенді пайдаланады; • мектептің педагогикалық (желілік) қоғамдастығы жағдайында жұмыс істей алады; • өз тәжірибесі туралы ойланады және оны талдай алады; • ұсынымдарға қатысты лайықты әрекет етеді; • жеке кәсіби даму аспектілері туралы біледі, үнемі өзін-өзі жетілдіруге ұмтылады; • өз тәжірибесін жетілдіруге ықпал ететін сыныптағы зерттеу жұмысын жүргізеді; • мектептегі әріптестерімен жағымды кәсіби қарым-қатынас орнатады және қолдау көрсетеді; • мектептегі мұғалімдердің кәсіби даму үдерісін басқарады және қолдау көрсетеді; • әріптестердің оқыту сапасын және өз қызметінің тиімділігін арттыруға қатысты күрделі мәселелерді талқыға ұсынады; • зерттеулердің нәтижелері мен басқа да сыртқы дәлелді дереккөздерге сүйене отырып, өз тәжірибесі мен әріптестердің тәжірибесін жетілдіру үшін инновациялық мектеп тәжірибесін зерттейді және баға береді.

Портфолио бөлімдеріне қойылатын талаптар

Тізбектелген сабақтар топтамасын жоспарлау және өткізуге қойылатын талаптар

Тізбектелген сабақтар топтамасын жоспарлау және өткізу бойынша есеп бағдарламаның түйінді үш критерийі бойынша бағаланады. Баға қою кезінде бағалаушылар барлық керекті элементтер енгізілгенін есепке алу керек.

1. **Тізбектелген сабақтар топтамасын жоспарлау** және өткізу оқыту мен оқуға өзгерістер енгізуді және оны басқаруды көрсету керек, ол мыналарды қамтиды:

- Тізбектелген сабақтар топтамасына Бағдарламаның жеті модулін енгізудің негіздемесі мен әдістемесі;
- Оқу тәжірибесіне өзгеріс енгізудің түйінді нәтижелері: қандай өзгерістер орын алды? егер ілгерілеу болса, растайтын мәліметтер ұсынылған ба, олар жеткілікті ме? егер жоқ болса өзгерістерді одан әрі енгізу мақсатында үздік нәтижелерге қол жеткізу үшін оқыту тәжірибесін қалай өзгертуге болады? тізбектелген сабақтар топтамасына Бағдарламаның жеті модулін енгізуде қандай қиындықтар кездесті?

2. *Жоспарланған тізбектелген сабақтар топтамасының ішіндегі бір сабаққа Бағдарламаның бір немесе бірнеше модулін мұғалім қалай және неге енгізгенінің рефлексиясында* бағдарламада ұсынылған әдебиеттермен байланыстылығының дәлелдемелері болады, сондай-ақ қосымша дереккөздерге сілтеме болуы мүмкін. Оларда тәжірибеге бұл идеяларды енгізу қалай мүмкін болғаны және олар қалай енгізілгені туралы түсініктеме болу керек.

3. *Оқыту мен оқу тәжірибесіне өзгеріс қалай енгізілгені және оларды басқарудың рефлексиясы болашақ қызметіне толықтырулар енгізуді де қамтиды.* Мұнда оқыту мен оқудағы жаңа тәсілдерді терең зерделегенінің әрі бұл оқып үйренгені тәжірибесін өзгертуге қалай алып баратынының дәлелдемесі болуы мүмкін. Рефлексия оқыту мен оқуда жаңа тәсілдерді қолдануға қатысты сыни көзқарасты көрсету керек. Ол сипаттама түрінде болмауы керек, бірақ оқыту мен оқуда стратегия не үшін қолданылды, не табысты, не сәтсіз болды және неге бұл стратегиялар табысты не керісінше болғанын көрсетуі тиіс. Тізбектелген сабақтар топтамасы бойынша рефлексия метакогнитивті сананы, мысалы, нені үйренгені туралы ғана емес, оқу үдерісінің өзі туралы да кейбір түсініктерін көрсету керек.

Рефлексиялық есеп мұғалімнің тәжірибе туралы рефлексиясы болашақ қызметіне қатысты негізделген қорытынды жасауға қалай мүмкіндік бергенін көрсету керек.

Коучинг- сабақтар туралы рефлексиялық есепке қойылатын талаптар

Рефлексиялық есеп бағдарламаның түйінді үш критерийі бойынша бағаланады. Баға қою кезінде бағалаушылар барлық керекті элементтердің енгізілгенін есепке алуы керек.

Коучинг сабақтары бойынша рефлексиялық есеп, соның ішінде:

1. Коучинг сабақтарының тақырыбын негіздеу:

а) коучинг-сабақ фокусінің негіздемесі, мысалы, өзара бағалау мен табыс критерийлерін қолдану, коллобративті топтық жұмыс ұйымдастыру, жоғарғы ойлау деңгейіне жетуі үшін талантты және дарынды оқушыларға көмек және т.б.

б) коучинг-сабақтардың мәнмәтінің түсіндіру;

с) оқыту және оқудың нақты осы аспектісін мұғалімнің неліктен таңдағанын түсіндіру;

2) коучинг-сабақтарды сипаттау және оқытуды бағалау

- a) өткізген сабақтардың оқу мақсаттары;
- b) коуч сабақта қандай тапсырмаларды/жаттығуларды өткізгендігін сипаттау;
- c) коучинг сабақтарда әріптестер тапсырма/ жаттығуларды қалай орындағанын сипаттау
- d) ненің сәтті және неге солай болғандығын сипаттау;
- e) не сәтсіз және неге солай болғандығын сипаттау;

3) қарастырылып жатқан идеяларға қатысты мұғалімдердің материалды меңгеруін бағалау;

- a) әріптестердің коучинг-сабағынан қандай білім алғандығын түсіндіру;
- b) әріптестердің материалды меңгеруінің дәлелдемелері;
- c) мұғалімнің осы оқыту мақсатына қатысты тәжірибесін жақсарту үшін болашақта нені басқаша жасайтындығы туралы ұсыныстары.

Жүзеге асырылған коучинг тәжірибесі аясында мұғалім-коучтің оқуының рефлексиялық есебінде коучингтерде қандай білім алынғандығының түсініктемесі болуы керек, олар:

- a) мұғалім ұсынған идеялар;
- b) балаларды оқыту;
- c) ересек адамдарды оқыту;
- d) өзі мұғалім ретіндегі; e) өзі коуч ретінде;
- f) өзінің болашақ коучинг тәжірибесін жетілдіру.

Бір әріптеске жүргізілген тәлімгерлік үдерісі туралы рефлексиялық есеп

Бір әріптеске тәлімгерлік жасау үдерісіне арналған рефлексиялық есеп Бағдарламаның үш негізгі критерийі бойынша бағаланады. Баға қою кезінде бағалаушылар барлық қажетті элементтерді есепке алуы керек:

1) тәлім алушының дамуындағы қажеттіліктерді анықтау:

- a) тәлім алушының қысқаша түйіндемесі – біліктілігі, рөлі, тәжірибесі;
- b) мұғалім тәлім алушының дамуындағы қажеттіліктерін қалай анықтағандығын негіздеу.

2) әсер еткен сыртқы факторлар, бақылаулар және кері байланыс:

- a) тәлім алушы жасаған кез келген өзгерістер мен енгізілімдерді түсіндіру;
- b) тәлім алушыны оқыту барысында жасалған кез келген бақылауларды талқылау;
- c) тәлім алушымен берілген ұсыныс және кері байланысты талқылау.

3) тәлімгерліктің табыстылық бағасы

- a) тәлімгер мен тәлім алушының қарым-қатынастарын талқылау;
- b) тәлім алушының тәлімгерліктен алған тәжірибесінің сипаты;
- c) көбірек/азырақ сәтті болған іс-әрекет және неліктен солай болды;
- d) тәлімгерлік нәтижесінде тәлім алушының әріптестің тәжірибесі қалай өзгерді;
- e) тәжірибені қайталаса, тәлімгер қандай аспектілерді өзгертер еді;
- f) тәлім алушыға болашақта көрсетуге болатын қолдау.

4) тәлімгерлікке қатысты білім алу:

- a) бұл тиімді тәлімгерлік тәжірибеден қандай білім алынғандығы туралы түсіндіру;
- b) бұл білімдер қалай алынғандығының нақты мысалдары;
- c) алынған білім негізінде тәлімгер болашақ тәлімгерлік тәжірибесінде қандай өзгерістер жоспарлайды.

Критерийлер бойынша бағалар сипаттамасы

Келесі бағалар қойылады:

- жақсы;
- қанағаттанарлық;
- шекті деңгей;
- қанағаттанғысыз.

«Жақсы» бағасы портфолио немесе таныстырылымда мұғалім түйінді критерийдің әрқайсысына сәйкестігінің күшті дәлелдемелері болған жағдайда қойылады. Мұғалімнің екі немесе үш критерийге сәйкестігін жоғары деңгейде бірізді көрсететінін растайтын дәлелдемелер бар.

Назар аударыңыз: болашақ оқуда мысал ретінде пайдалануға болатын жұмысты портфолио немесе таныстырылымда ерекшелену үшін «жақсы» баға қолданылады. «Жақсы» деген жалпы немесе қорытынды баға болмайды.

Егер портфолио немесе таныстырылымда мұғалімнің әрбір үш түйінді критерийге сәйкес келуінің анық дәлелдемелері бар болса, онда «**қанағаттанарлық**» бағасы қойылады. Егер түйінді критерийлердің бірінің дәлелдемесі әлсіз, бірақ қалған екі критерий бойынша күшті дәлелдемелері бар болған жағдайда «**қанағаттанарлық**» бағасын қоюға болады.

Егер портфолио немесе таныстырылымда мұғалімнің барлық үш түйінді критерийге сәйкестігінің бастамасын көрсететін кейбір дәлелдемелер бар болса, онда «**шекте деңгей**» бағасы қойылады. Екі немесе үш түйінді критерий бойынша дәлелдемелер әлсіз болған жағдайда портфолио немесе таныстырылым «**шекте деңгейге**» бағаланады.

«**Қанағаттанғысыз**» бағасы портфолио тапсырылмаса, не оның қандай да элементтері жоқ болса немесе түйінді критерийлерге сәйкес келмесе қойылады. Таныстырылымға «**қанағаттанғысыз**» бағасы егер мұғалім оны көрсетпесе не таныстырылым түйінді критерийлерге сәйкес келмесе қойылады. Мұғалімнің портфолиосы мен таныстырылымында бір немесе екі түйінді критерийге сәйкестігінің кейбір дәлелдемелері бар болуы мүмкін. Бірақ мұғалім портфолио немесе таныстырылымда қайсыбір критерийге жүгінбесе, бағдарлама бойынша мұғалімнің қорытынды бағасы «**қанағаттанғысыз**» болады.

Программа курсов повышения квалификации
педагогических работников Республики Казахстан

Проект Центра педагогического мастерства
АОО «Назарбаев Интеллектуальные школы»

Принципы оценивания учителя

Программа
«ЛИДЕРСТВО УЧИТЕЛЯ В ШКОЛЕ»

Первое издание

Рекомендовано к печати филиалом
«Центр педагогических измерений»
АОО «Назарбаев Интеллектуальные школы»

© АОО «Назарбаев Интеллектуальные школы», 2015
Все права сохраняются. Запрещается полное или частичное воспроизведение или передача настоящего издания в любом виде и любыми средствами, включая фотокопирование и любую электронную форму, без письменного разрешения держателя авторского права.

Содержание

1.	Введение	20
2.	Оценивание портфолио	21
2.1	Принципы оценивания портфолио	21
2.2	Содержание портфолио	21
2.3	Процесс оценивания портфолио	24
3.	Оценивание презентации	24
3.1	Принципы оценивания презентации	24
3.2	Содержание презентации	24
3.3	Процесс оценивания презентации	25
4.	Модерация оценок за портфолио и презентации	25
5.	Официальное утверждение списка учителей, рекомендованных к сертификации, передаче и апелляции	26
Приложение 1 Стандарты учителя по программе «Лидерство учителя в школе»		27
Приложение 2 Требования к каждому компоненту портфолио		30
Приложение 3 Описание оценок по критериям		32

1 Введение

Данная программа разработана с целью подготовки учителей для достижения стандартов учителя по программе «Лидерство учителя в школе» (Приложение 1). Стандарты ориентированы на учителей, являющихся опытными и успешными практиками, способными к рефлексии и содействию коллегам в их профессиональном развитии. Главными приоритетами Программы являются:

- понимание и осмысление значимости новых методов и подходов в преподавании и учении;
- реализация процессов коучинга и менторинга в работе с коллегами.

На первом аудиторном этапе обучения «лицом к лицу» учителям будут представлены два направления программы: новые подходы в преподавании и учении, коучинг и менторинг коллег в контексте инновационных подходов в преподавании и учении.

В течение четырех недель практики в школе учителя проводят серию последовательных уроков, которые они планировали на первом аудиторном этапе обучения «лицом к лицу». Кроме этого, проводят два коучинг-занятия с небольшой группой коллег. Фокус коучинга будет определён через обсуждение с коллегами, основан на их потребностях и должен быть соотнесен с одним или несколькими идеями семи модулей Программы:

- Новые подходы в преподавании и обучении («Диалоговое преподавание и обучение», «Обучение тому, как учиться»);
- Обучение критическому мышлению;
- Оценивание для обучения и оценивание обучения;
- Использование ИКТ в преподавании;
- Обучение талантливых и одаренных детей;
- Преподавание и обучение в соответствии с возрастными особенностями учеников;
- Управление и лидерство в обучении.

Учителя также будут работать в тесной связи с одним из коллег, проводить наставничество в целях совершенствования его практики преподавания, концентрируя свое внимание на идеях, которые были отражены во время коучингов группы коллег.

В течение второго аудиторного этапа обучения «лицом к лицу» учителя будут обсуждать и рефлексировать о том, чему научились во время проведения серии последовательных уроков в классе, а также анализировать и оценивать, какой опыт коучинга и менторинга они получили на этапе практики в школе в рамках программы. На втором этапе аудиторного обучения учителя завершат работу по корректировке портфолио доказательств относительно двух направлений Программы.

Портфолио является основным доказательством того, что учителя соответствуют трем ключевым критериям для успешного завершения программы. Данные критерии предусматривают, что:

- 1) учителя получили **знания и понимание ключевых идей**, представленные в двух направлениях программы;
- 2) учителя **применяют** эти идеи в собственной практике;
- 3) учителя **рефлексируют** над внедрением новых подходов и рассматривают их значение для дальнейшего развития.

Стандарты учителя (Приложение 1) подробно описывают то, как эти критерии осуществляются.

Процесс суммативного оценивания сосредоточен на рефлексии учителей относительно применения идей программы во время школьной практики. Доказательства того, что учителя соответствуют трем ключевым критериям и достигли стандартов учителя, отражаются в портфолио и презентации, выполненных в процессе практики в школе. Презентация основывается на проделанной работе учителя для портфолио.

Для прохождения сертификации учителям необходимо сдать экзамен, проводимый филиалом «Центр педагогических измерений» АОО «Назарбаев Интеллектуальные школы» (далее ЦПИ), на основе ключевых идей программы «Лидерство учителя в школе».

2 Оценивание портфолио

2.1 Принципы оценивания портфолио

Портфолио должно содержать доказательства того, что учителя усвоили идеи двух взаимосвязанных направлений программы. В отчете по серии последовательных уроков должны быть представлены доказательства личного понимания и практики относительно новых подходов в преподавании и обучении. Отчёты по коучингу и менторингу включают проявление хорошо развитого личного понимания относительно новых подходов в преподавании и обучении, также как и проявление понимания идей относительно коучинга и менторинга. Рефлексия практики является важным компонентом всех отчётов. Доказательство каждого из ключевых критериев в некоторых разделах портфолио может быть более убедительным, чем в других. Несколько слабых доказательств могут быть недостаточными, чтобы определить, насколько учитель соответствует одному из критериев, тогда как два или даже одно, но убедительное, доказательство будет более чем достаточным.

При оценивании портфолио оценивающие должны увидеть, выполнили ли учителя требования к каждому отчету (Приложение 2). Может быть достигнуто соответствие всем ключевым критериям и выставлена оценка «зачет» за портфолио и без выполнения всех заданных требований. Однако если значительные элементы отсутствуют в отчетах, это должно быть отражено в оценке.

2.2 Содержание портфолио

В период школьной практики учителя будут вовлечены в ряд действий, как преподавание, коучинг и менторинг, и могут вести записи любым способом. Для того чтобы сделать оценивание программы управляемым, учителям не требуется включать все записи по проведенной работе в свое портфолио для оценивания. Учителям следует включить в портфолио дополнительные записи, которые подтверждают оценённые работы или которые свидетельствуют об их знаниях и профессиональном развитии. Данные дополнительные записи могут подтвердить формативные обсуждения с коллегами и тренерами. Во время второго аудиторного этапа «лицом к лицу» учителя будут дорабатывать и совершенствовать некоторые отчеты портфолио для оценивания и презентации.

Тренеры будут давать формативные советы и оказывать поддержку учителям в своих учебных группах по содержанию и структуре портфолио, чтобы развивать записи для суммативного оценивания.

Содержание портфолио для оценивания:

1) Рефлексивный отчет по серии последовательных уроков (2000 слов), отражающий:

- обоснованность и методику внедрения семи модулей Программы в серию последовательных уроков;
- анализ реализации серии последовательных уроков, демонстрирующий методику и эффективность внедрения изменений в практику преподавания и учения и управление ими, включающий:
  - Среднесрочный план серии последовательных уроков (не менее четырех уроков), демонстрирующий методику использования учителем семи модулей Программы в собственной практике преподавания и учения (*комментарий в 250 слов*).
  - План урока из запланированной серии последовательных уроков, демонстрирующий внедрение одного или нескольких модулей (*комментарий в 250 слов*).

2) Рефлексивный отчет по внедрению изменений в практику коллег через коучинг-занятие (1000 слов), включающий:

- обоснование внедрения изменений на уровне методического объединения;
- анализ реализации процесса коучинга и эффективность внедрения изменений;
  - План обучающего коучинг-занятия (*комментарий в 250 слов*).

3) Один рефлексивный отчет о реализации процесса менторинга с одним из коллег (1000 слов), включающий:

- обоснование необходимости реализации процесса менторинга с целью внедрения преобразований на уровне методического объединения;
- анализ реализации процесса менторинга и эффективность внедрения изменений.
  - План процесса менторинга (*комментарий в 250 слов*).

Учителя составляют портфолио, содержащее доказательства, подтверждающие их знания и практическую деятельность. Портфолио имеет следующие три раздела:

- А Знание и понимание ключевых идей;
- В Эффективная практика;
- С Рефлексия и развитие.

Содержание портфолио должно быть тщательно отобрано, чтобы предоставить учителям возможность продемонстрировать:

- знание и понимание ключевых идей, представленных в программе (ключевой критерий 1);
- применение данных идей в практической деятельности (ключевой критерий 2);
- критическую рефлексию над внедрением новых подходов и их значение для дальнейшего развития (ключевой критерий 3).

Раздел А. Знание и понимание ключевых идей (2000 слов)

A1 Рефлексивный отчет (1000 слов) о внедрении изменений в преподавание и учение:

- обоснование внедрения семи модулей Программы в серию последовательных уроков;
- объяснение того, как и почему будут внедряться один или несколько модулей в один урок из запланированной серии последовательных уроков.

*Предоставляются среднесрочный план и план одного урока, составленные на первом аудиторном этапе.

A2 Рефлексивный отчет (500 слов) о внедрении изменений в практику коллег через коучинг-занятие:

- обоснование внедрения изменений на уровне методического объединения;
- объяснение того, как и почему будут внедряться изменения для развития практики коллег.

*Предоставляется план одного обучающего коучинг-занятия, составленного на первом аудиторном этапе.

A3 Рефлексивный отчет (500 слов) о реализации процесса менторинга с одним из коллег:

- обоснование необходимости реализации процесса менторинга с целью внедрения преобразований на уровне методического объединения;
- объяснение того, как и почему будут внедряться изменения для развития практики одного из коллег.

*Предоставляется план процесса менторинга, составленного на первом аудиторном этапе.

Раздел В. Эффективная практика (1000 слов)

• **Среднесрочный план** серии последовательных уроков (не менее четырёх), демонстрирующий методику внедрения учителем семи модулей Программы в серию последовательных уроков.

Комментарий (250 слов) объясняет, как и почему учитель внедрил семь модулей Программы в серию последовательных уроков.

• **План одного урока** из запланированной серии последовательных уроков, отражающий методику внедрения учителем одного или нескольких модулей Программы.

Комментарий (250 слов) объясняет, как и почему учитель внедрил один или несколько модулей в один урок из запланированной серии последовательных уроков.

• **План одного коучинг-занятия**, демонстрирующий методику внедрения изменений на уровне методического объединения.

Комментарий (250 слов) объясняет необходимость внедрения изменений в практику преподавания и учения в контексте ключевых идей избранной темы процесса коучинга в соответствии с потребностями коллег.

• **План процесса менторинга**, демонстрирующий методику внедрения учителем идей Программы для развития практики преподавания и учения одного из коллег.

Комментарий (250 слов) объясняет необходимость внедрения изменений в практику преподавания и учения одного из коллег в контексте ключевых идей Программы в соответствии с потребностями.

*Предоставляются сканкопии планов, заверенных администрацией школы.

Раздел С. Рефлексия и развитие (2000 слов)

Рефлексивный отчет по внедрению и управлению изменениями собственной практики и практики коллег школы содержит:

- анализ реализации серии последовательных уроков, эффективность и управление внедрением изменений в практику преподавания и учения;
- анализ реализации процесса коучинга, оценивание эффективности внедрения изменений;
- анализ реализации процесса менторинга, оценивание эффективности внедрения изменений;
- умение делать выводы для дальнейшего использования в практике.

2.3 Процесс оценивания портфолио

В течение практики в школе тренеры будут оказывать поддержку в завершении портфолио. На втором аудиторном этапе тренеры будут проводить оценивание портфолио всех учителей в своей группе. Оценивание осуществляется относительно критериев, описанных выше, с выставлением оценок: «хорошо», «удовлетворительно», «пороговый уровень», «неудовлетворительно». Оценка «хорошо» определяет работу, которая в будущем может быть использована в качестве примера в обучающих программах. Описание этих оценок представлено в Приложении 3. Тренеры будут заполнять рубрики по оцениванию портфолио для каждого учителя своей группы.

Учителя сдадут свои портфолио в электронном виде, которые будут доступны тренеру группы для оценивания. Во время второго аудиторного этапа обучения «лицом к лицу» тренеры групп изучат и оценят портфолио. В случае, когда тренер группы оценил на «пороговый уровень», портфолио учителя будет модерироваться экспертом.

3 Оценивание презентации

3.1 Принципы оценивания презентации

Во время второго аудиторного этапа «лицом к лицу» учителя выступают с презентацией, связанной с отчетами их портфолио. Презентация поможет установить аутентичность портфолио учителей и продемонстрировать их навыки представления презентации. Презентация будет сфокусирована на внедрении идей двух направлений программы в практику образовательных школ.

3.2 Содержание презентации

Содержание презентации:

Рефлексия по внедрению и управлению изменениями собственной практики и практики коллег (20-22 минут).

Данная презентация состоит из шести слайдов или шести плакатов, в которых раскрываются следующие вопросы:

- **Результаты внедрения изменений и их влияние на последующую практику учителя:**
  - как внедрены семь модулей Программы в серию последовательных уроков, включающей, как минимум, серию из четырех последовательных уроков;
  - как и почему один из модулей был интегрирован в серию последовательных уроков;
  - предоставление фактических доказательств процесса обучения учеников;
  - как и почему внедрены изменения в опыт преподавания и учения, выводы о дальнейших мерах (какие внедрить изменения в дальнейшем в свою профессиональную практику).

Целью презентации является не объяснение сущности процесса, а резюмирование того, **что** учитель узнал, **как** он намерен использовать полученные результаты в своей будущей практике преподавания и учения.

- **Анализ обучения коллег в период реализации процесса коучинга** с предоставлением соответствующих доказательных материалов, включая краткое описание реализации процесса коучинга. Содержание посвящается, преимущественно, объяснению и констатации того, **что** его коллеги узнали нового и сопровождается предоставлением различного рода доказательств, в качестве которых могут служить фотографии группы, плакаты, изготовленные в ходе коучинг-занятия, результаты оценивания, планы учебных занятий коллег, демонстрирующие реализацию избранных идей Программы.

- **Эффективность процесса менторинга**, используемого в работе с одним из коллег, в том числе с предоставлением доказательств обученности подопечного (в качестве доказательств успешности обучения коллеги рекомендуется использование фотографий, видеоклипов, планов уроков, детских работ или отметок, выставленных учителем).

3.3 Процесс оценивания презентации

Независимые тренеры, не знакомые учителям, будут нести ответственность за суммативное оценивание презентации. Презентация оценивается на основании трех ключевых критериев оценивания. В целом, презентация учителей должна соответствовать всем трём ключевым критериям, однако каждый слайд будет более сосредоточен на одном или двух критериях. Для получения более подробной информации о критериях, которые могут быть отражены в слайдах, и пояснении примером, как три ключевых критерия могут быть применены в презентации (Приложение 2). Презентация будет оцениваться на «хорошо», «удовлетворительно», «пороговый уровень», «неудовлетворительно».

Другие учителя в группе будут наблюдать за презентацией своих коллег. Участие в оценивании презентации коллег внесёт определенный вклад в обучающий процесс всех учителей. Независимый тренер может учитывать оценивание коллег, но выносит итоговую оценку самостоятельно. Оценивания независимых тренеров могут быть подтверждены экспертом, если он наблюдал за процессом. Эксперты могут выступать в качестве модераторов и, при необходимости, вмешиваться и вносить поправки в решение тренера. Присутствие эксперта на презентации учителей внесёт определенный вклад в процесс поддержки и оценивания тренеров.

Независимые тренеры, коллеги и эксперты могут использовать проформу из Инструментария по оцениванию для оценивания каждого элемента презентации.

4 Модерация оценок за портфолио и презентацию

Некоторые решения по оцениванию могут подлежать модерации. Модерация осуществляется в случае, если портфолио или презентации была выставлена итоговая оценка «пороговый уровень».

Эксперт и независимый тренер рассмотрят и обсудят портфолио и презентацию учителя для того, чтобы решить, достаточно ли доказательств по каждому из трех ключевых критериев. Эксперт и независимый тренер будут иметь доступ к портфолио через портал. Если эксперт не присутствовал на защите презентации учителя, то он может просмотреть видеозапись презентации для вынесения решения, если она доступна.

После окончания процесса модерации всем учителям будет выставлена оценка «зачет» или «незачет».

Все учителя программы будут направлены на экзамен, проводимый ЦПИ, для официальной сертификации.

Учителя, получившие итоговую оценку «незачет» по итогам модерации, не будут рекомендованы к сертификации, независимо от результатов экзамена.

5 Официальное утверждение списка учителей, рекомендованных к сертификации, передаче и апелляции

После процесса модерации оценки учителей будут использованы для формирования списка учителей, рекомендованных к сертификации, для предоставления Экзаменационному совету. Экзаменационный совет рассмотрит и официально утвердит список учителей, рекомендованных к сертификации. Экзаменационный совет рассмотрит случаи учителей, не прошедших сертификацию, а также любые случаи нарушений. Экзаменационный совет примет решение о передаче или повторной регистрации учителей на основании предоставленных доказательств.

Учителя, портфолио и/или презентация которых оценены на «неудовлетворительно», могут получить разрешение на передачу необходимого компонента один раз.

Экзаменационный совет рассмотрит случаи учителей, не завершивших Программу по состоянию здоровья или индивидуальных обстоятельств. Экзаменационный совет примет решение о возможности повторной регистрации учителя на Программу или о том, какие части Программы необходимо завершить.

Экзаменационный совет рассмотрит также все случаи нарушений, обычно плагиата. Положение о том, что расценивается как плагиат, можно найти в Руководстве для учителя. Экзаменационный совет примет решение о возможности передачи учителям, чьи работы были классифицированы как плагиат.

После Экзаменационного совета будет опубликован официальный список учителей, рекомендованных к сертификации, а также решения о передаче или повторной регистрации для тех учителей, которые получили «незачёт».

Апелляция

Учителя имеют право апеллировать решение о «незачёте». Решения оценивания и модерации по качеству портфолио и презентации, принятые тренерами, независимыми тренерами, экспертами, главным экспертом не подлежат рассмотрению. Апелляция может быть проведена в случае, когда очевидно, что процедура оценивания и модерации, описанные в данном документе, не соблюдались. В таких случаях апелляция подается на основании письменного заявления учителя в ЦПИ с обязательным описанием деталей и приложением доказательств.

ЦПИ в установленные законодательством Республики Казахстан сроки рассматривает обращение Учителя и даёт мотивированный ответ относительно решения по апелляции.

Стандарты учителя по программе «Лидерство учителя в школе»

Профессиональные знания и понимание

Критерий профессионализма	Компетенция: демонстрация профессиональной практики
	Учителя:
Знание и понимание ключевых идей, представленных в Программе	<ul style="list-style-type: none"> • обладают знаниями и пониманием ключевых идей Программы. • знают образовательные потребности отдельных учащихся (талантливых, одаренных и др.) в соответствии с их возрастными особенностями и владеют методикой консультирования коллег по данным вопросам.

Профессиональные навыки

Критерий профессионализма	Компетенция: демонстрация профессиональной практики
	Учителя:
Применения ключевых идей Программы в собственной практике	<ul style="list-style-type: none"> • умеют разрабатывать соответствующие цели, в достижении которых будут вовлечены все ученики класса; • используют различные методы и подходы по установлению случаев необходимого профессионального реагирования в проведении индивидуальных занятий и поощрения самостоятельных учеников, а также – учеников с критическим типом мышления; • используют методы обучения тому, как обучаться; • курируют процесс обучения всех учеников в классе; • создают взаимоуважительные отношения с учениками на основе доброжелательности, установления системы ценностей, норм поведения; • планируют серию последовательных уроков, интегрируя тематику всех семи модулей Программы; • демонстрируют методику внедрения изменений в собственную практику преподавания и учения и способы управления ими; • умеют планировать динамику обучения учеников в условиях краткосрочной и долгосрочной перспективы; • планируют занятия с целью достижения поставленных целей и задач; • выбирают подходящие материалы и источники с целью совершенствования процесса преподавания и учения; • используют систему адекватных заданий и мероприятий для поддержания процессов преподавания и учения; • демонстрируют гибкость в корректировке планов в соответствии с объективно меняющимися обстоятельствами. • планируют учебные, домашние и внеклассные задания; • продумывают обучение учеников и вносят соответствующие изменения в планирование и практику преподавания и учения;

- принимают коллегиальные решения, основываясь на чтении соответствующей литературы, общении с коллегами, личном опыте и результатах современных исследований о практике преподавания в классе;
- иницируют и управляют деятельностью отдельных лиц, небольших групп и целых классов;
- рационально распределяют время урока;
- создают безопасную и конструктивно направленную среду обучения;
- используют ряд стратегий оценивания, включая формативное и суммативное;
- тщательно анализируют и контролируют работу учеников.
- обеспечивают эффективное устное и письменное взаимодействие с учениками;
- систематизируют соответствующие отчеты по динамике продвижения учеников, отражающие процесс планирования;
- развивают навыки стимулирования интереса учеников к процессу обучения;
- используют оценивание для того, чтобы обучить учеников тому, как учиться;
- эффективно интегрируют процессы планирования, обучения и оценивания;
- поддерживают своих коллег в достижении эффективности процессов преподавания и формирования навыков разработки стратегии управления, в том числе навыков выбора и использования подходов, обеспечивающих направленность обучения на предоставление возможности всем учащимся реализовывать свой потенциал;
- иницируют и поддерживают профессиональные диалоги, касающиеся вопросов преподавания и учения с группами учителей, их участие в реализации подхода Исследование урока в рамках школы;
- руководят обучением группы/отдельных учителей в качестве коучей и менторов;
- иницируют и поддерживают деятельность профессионального сообщества учителей школы;
- принимают решения по определению эффективности деятельности своих коллег и использованию данных решений в качестве основы для дальнейшего совершенствования качества процессов преподавания и учения в школе;
- иницируют и участвуют, совместно с коллегами, в планировании уроков с целью развития эффективной образовательной практики школы, включая межпредметную интеграцию;
- исполняют роль ментора для менее опытных учителей по вопросам планирования серии последовательных уроков в школе;
- содействуют совершенствованию практики коллег по использованию суммативного и формативного оценивания в школе;
- выносят продуманные, комплексно согласованные

	<p>заклучения о состоянии практики работы в классе и содействуют менее опытным учителям в решении актуальных проблем в классах;</p> <ul style="list-style-type: none"> • работают с практикующими учителями и помогают менее опытным учителям компетентно реагировать на потребности в обучении отдельных учащихся; • предоставляют учащимся, коллегам и родителям своевременную, конструктивную обратную связь по достижениям и прогрессу учащихся в обучении, включая установление области дальнейшего совершенствования.
--	---

Профессиональные ценности и убеждения

Критерий профессионализма	Компетенция: демонстрация профессиональной практики
	Учителя:
Учителя рефлексиируют возможности внедрения новых методов и прогнозируют последующие действия для дальнейшего развития	<ul style="list-style-type: none"> • возлагают большие надежды на каждого ученика и вносят позитивный вклад в образовательные достижения учеников; • вносят вклад в совершенствование практики преподавания и учения соответствующего структурного подразделения, школы в целом; • являются активными пользователями структурированного дополнительного материала Программы в условиях виртуальной среды обучения посредством портала Центра педагогического мастерства; • умеют работать в условиях профессионального педагогического сообщества школы; • умеют анализировать и размышлять над собственной практикой; • адекватно реагируют на рекомендации; • имеют представление об аспектах личного профессионального развития; постоянно стремятся к совершенствованию; • проводят локального характера исследовательскую работу в классе, способствующую совершенствованию собственной практики; • устанавливают и поддерживают позитивные профессиональные взаимоотношения с коллегами в школе; • управляют и поддерживают профессиональное развитие учителей в школе; • задают сложные вопросы себе и коллегам для улучшения практики преподавания; • исследуют и оценивают инновационную школьную практику и используют результаты исследований и другие внешние доказательные источники в целях совершенствования своей практики и практики коллег.

Требования к разделам портфолио

Требование к планированию и проведению серии последовательных уроков

Отчёт по планированию и проведению серии последовательных уроков оценивается по трём ключевым критериям программы. При выставлении оценок оценивающие должны учитывать, включены ли все необходимые элементы.

1. Планирование и проведение серии последовательных уроков должно показывать внедрение и управление изменениями в преподавании и обучении, включающее:

- обоснование и методику внедрения идей семи модулей Программы в серию последовательных уроков;
- ключевые результаты внедрения изменений в практику обучения: каковы произошедшие изменения? если улучшение произошло, предоставлены ли и достаточны ли подтверждающие данные? если нет, то, каким образом возможно преобразование практики преподавания для достижения лучших результатов с целью дальнейшего внедрения изменений; с какими трудностями столкнулись во время внедрения идей семи модулей Программы в серию последовательных уроков?

2. Рефлексия, как и почему один или несколько модулей были внедрены в один урок из запланированной серии последовательных уроков содержит доказательства связи с представленной в программе литературой, также возможны ссылки на дополнительные источники. В них должно быть объяснение, почему было важно внедрить эти идеи на практике и каким образом они были внедрены.

3. Рефлексия, как проводились изменения в практике преподавания и обучения и управления ими, включая дополнения в дальнейшую практическую деятельность. Здесь может быть доказательство глубокого изучения новых подходов в преподавании и обучении и то, как это обучение ведет к изменениям в практике. Рефлексия должна продемонстрировать критичность в отношении применения новых подходов в преподавании и обучении. Она не должна носить описательный характер, но должна включать, почему были использованы стратегии преподавания и обучения, что прошло успешно, что нет, и почему эти стратегии были успешными или наоборот. Рефлексия по серии последовательных уроков должна демонстрировать метакогнитивное сознание, например, некоторое понимание не только того, чему обучились, но и самого процесса обучения.

Рефлексивный отчет должен также отражать, как рефлексия учителя о практике позволила сделать обоснованные выводы относительно будущей деятельности.

Требования к рефлексивному отчёту о коучинг-занятии

Рефлексивный отчёт оценивается по трём ключевым критериям Программы. При выставлении оценок оценивающие должны учитывать, включены ли все необходимые элементы.

Рефлексивный отчёт о коучинг-занятии должен включать:

1. Обоснование темы коучинг-занятия:

а) обоснование фокуса коучинг-занятия, например, применение взаимооценивания и критериев успешности, организация коллаборативной среды групповой работы, помощь талантливым и одаренным учащимся в достижении более высокого уровня мышления и т.д.;

б) объяснение контекста коучинг-занятия;

в) объяснение того, почему учитель фокусируется на конкретный аспект преподавания и учения.

2. Описание коучинг-занятия и оценка обучения:

- a) цели обучения для коучинг-занятия;
- b) описание того, что сделал учитель на коучинг-занятии;
- c) описание того, что коллеги делали на коучинг-занятии;
- d) описание того, что прошло удачно и почему;
- e) описание того, что прошло неудачно и почему.

3. Оценка усвоения материала учителями в отношении рассматриваемых идей:

- a) объяснение того, какие знания были получены коллегами на коучинг-занятии;
- b) доказательства обучения коллег;
- c) предложения о том, что бы учитель сделал иначе в следующий раз, чтобы улучшить обучение учителей в отношении этой цели обучения.

Рефлексивный отчет по обучению в рамках реализуемой практики коучинга должен быть объяснением того, какие знания были получены на коучинг-занятии в отношении:

- a) идей, которые представлял учитель;
- b) преподавания детям;
- c) коучинга взрослых;
- d) себя как учителя;
- e) себя как коуча;
- f) совершенствования своей практики коучинга в будущем.

Требование к рефлексивному отчёту о процессе менторинга одного коллеги

Рефлексивный отчёт процесса менторинга одного коллеги оценивается по трем ключевым критериям Программы. При выставлении оценки оценивающие должны учитывать, включены ли все необходимые элементы:

1. Определение потребностей в развитии коллеги-менти:

- a) краткое резюме коллеги-менти - квалификация, роль, опыт преподавания;
- b) объяснение того, как учитель определил потребности в развитии коллеги- менти.

2. Воздействующие факторы, наблюдения и обратная связь:

- a) объяснение любых изменений и внедрений, начатых с коллегой-менти;
- b) обсуждение любых наблюдений, сделанных при преподавании коллеги-менти;
- c) обсуждение предоставленного отзыва и обратной связи с коллегой-менти.

3. Оценка успешности менторинга:

- a) обсуждение отношений наставника и коллеги-менти;
- b) объяснение, чему обучился коллега-менти из опыта менторинга;
- c) деятельность, которая была наиболее/наименее успешна и почему;
- d) как практика коллеги-менти изменилась в результате процесса менторинга;
- e) какие аспекты наставник хотел бы сделать по-другому, если бы он мог повторить опыт;
- f) дальнейшая поддержка, которую можно оказать коллеге-менти.

4. Обучение в отношении менторинга:

- a) объяснение того, какие знания об эффективном менторинге были получены из данного опыта;
- b) конкретные примеры того, как получены эти знания;
- c) какие изменения планирует наставник в будущей практике менторинга, основываясь на полученных знаниях.

Описание оценок по критериям

Выставленные оценки будут следующими:

- хорошо;
- удовлетворительно;
- пороговый уровень;
- неудовлетворительно.

Оценка **«хорошо»** выставляется в случае, если в портфолио или презентации присутствуют сильные доказательства того, что учитель соответствует каждому из трех ключевых критериев. Присутствуют доказательства в отношении двух или трех критериев, свидетельствующие, что учитель последовательно демонстрирует соответствие этим критериям на высоком уровне.

Обратите внимание: оценка **«хорошо»** применяется, чтобы выделить работу в портфолио или презентации, которая может быть использована в качестве примера при будущем обучении. Не существует общей или итоговой оценки **«хорошо»**.

Оценка **«удовлетворительно»** выставляется в случае, если в портфолио или презентации присутствуют четкие доказательства того, что учитель соответствует каждому из трех ключевых критериев. Оценка **«удовлетворительно»** может быть выставлена в случае, если доказательство по одному из ключевых критериев слабое, но присутствуют сильные доказательства по остальным двум критериям.

Оценка **«пороговый уровень»** выставляется в случае, если в портфолио или презентации присутствуют некоторые доказательства того, что учитель начал демонстрировать соответствие всем трем ключевым критериям. В случае если доказательства по двум или трем ключевым критериям слабые, портфолио или презентация будут оценены на **«пороговый уровень»**.

Оценка **«неудовлетворительно»** выставляется за портфолио только в случае его несдачи, либо отсутствия каких-либо его элементов или несоответствия ключевым критериям. **«Неудовлетворительно»** за презентацию выставляется только в случае, если учитель не продемонстрировал её, либо когда презентация не соответствует ключевым критериям. В портфолио или презентации учителя могут быть некоторые доказательства соответствия одному или двум ключевым критериям. Однако, если учитель не обращается к какому-либо критерию в портфолио или презентации, итоговая оценка учителя по программе будет **«неудовлетворительно»**.

In-service training programme for the pedagogic staff
of the Republic of Kazakhstan

AEO “Nazarbayev Intellectual Schools”
Center of Excellence project

Teacher Assessment

**«TEACHER LEADERSHIP AT SCHOOL»
programme**

First edition

Recommended for publishing
by “Center for Pedagogical Measurements” branch
under the AEO “Nazarbayev Intellectual Schools”

© Nazarbayev Intellectual Schools, 2015

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means, including photocopying and recording, without the written permission of the copyright holder.

Contents

1	Introduction	36
2	Portfolio assessment	37
2.1	Portfolio assessment principles	37
2.2	Portfolio content	37
2.3	The process of portfolio assessment	40
3	Presentation assessment	40
3.1	Presentation assessment principles	40
3.2	Presentation content	40
3.3	The process of presentation assessment	41
4	Moderation of portfolio and presentation grades	41
5	Formal approval of the pass, re-submission lists and appeals	41
	Appendix 1 The Standards for Teachers of “Teacher leadership at school” programme	43
	Appendix 2 Requirements for each assignment	46
	Appendix 3 Grading against the criteria	49

1 Introduction

This programme is designed to train teachers to achieve the Standards for Teachers of «Teacher leadership at school» programme (Appendix 1). The standards focus on teachers being experienced and successful practitioners themselves and also having the ability to reflect and support colleagues in their professional development. The main priorities of the Programme are:

- understanding and comprehension the significance of new practices and approaches to teaching and learning;
- realization of coaching and mentoring processes in the work with colleagues.

In the first face to face period of the training, teachers will be introduced to the two strands of the programme: new approaches to teaching and learning, the coaching and mentoring of colleagues in the context of innovative approaches to teaching and learning.

During the four-week school-based period, teachers will carry out the sequence of lessons which they planned during the first face to face of the training. Besides, they will conduct two coaching sessions with a small group of colleagues. The focus of the coaching will be negotiated with colleagues and based on their needs but must relate to ideas from one or several of seven themes:

- New approaches to teaching and learning (Dialogic teaching and learning and Learning how to learn);
- Learning to think critically;
- Assessment for and of learning;
- Using ICT in teaching;
- Teaching talented and gifted children;
- Responding to age-related differences in teaching and learning;
- Management and leadership of learning.

Teachers will also work closely with one colleague, mentoring him/her to improve his/her teaching practice with a focus on ideas addressed during the group coaching.

In the final four-week face to face phase of the programme, teachers will reflect on, discuss and record what they have learned through carrying out the sequence of lessons in their own classrooms, and also analyze and evaluate their coaching and mentoring experiences during the school-based phase of the programme. In the final face to face phase, teachers will complete correcting the portfolio of evidence relating to the two strands of the Programme. This portfolio provides the main evidence that teachers have satisfied the three key criteria for successful completion of the programme. These criteria state that:

1. Teachers have gained **knowledge and understanding of the key ideas** presented in the two strands of the programme;
2. Teachers are **applying** these ideas within their own practice;
3. Teachers are **reflecting** on the implementation of new practices and considering implications for further development.

The Standards for Teacher (Appendix 1) sets out the detail of how these criteria are satisfied.

The summative assessment process focuses on teachers' reflections about the implementation of ideas addressed in the programme during the school-based period.

Evidence that teachers have satisfied the three key criteria and achieved the standards will be found in portfolios and presentation made during the school based practice. This presentation will be based on work produced for their portfolios.

In order to receive certification, teachers will also be required to pass an examination set by the Centre for Pedagogical Measurement based on key ideas from the «Teacher leadership at school» programme.

2 Portfolio assessment

2.1 Portfolio assessment principles

Portfolio should contain evidence that teachers have engaged with and understood ideas from the two interrelated strands of the programme. The account on the sequence of lessons involves demonstrating personal understanding and practice in relation to new approaches to teaching and learning. The assignments about coaching and mentoring involve demonstrating well developed personal understanding in relation to new approaches to teaching and learning as well as demonstrating understanding of ideas in relation to coaching and mentoring. Reflection on practice is an important component of all three assignments. Evidence for each of the key criteria may be stronger in some portfolio entries than in others. Several weak pieces of evidence may not be sufficient to suggest that a teacher has met one of the criteria whereas two pieces or even one very strong piece of evidence may be sufficient.

When assessing the portfolios, Assessors should also consider whether teachers have fulfilled the requirements for each assignment (see Appendix 2). The key criteria may be met and teachers awarded a Pass without fulfilling all stated requirements. However, if substantial elements are missing from assignments this should be reflected in the grade given.

2.2 Portfolio content

During the school-based period teachers will engage in a number of teaching, coaching and mentoring activities and may record these in some way. However, in order to make assessment of the programme manageable, teachers will not be expected to include records of all activities carried out as part of the programme in their portfolios for assessment. However, teachers are expected to include additional records in their portfolio which support the assessed entries or which document their wider learning and professional development. These additional records may also support formative discussions with peers and trainers. During the second face to face phase of the programme teachers will select and develop some of their portfolio entries for assessment and presentation purposes.

Trainers will give formative advice and support to the teachers in their training groups on both the content and structure of portfolio in order to support the development of entries for summative assessment.

Portfolio content to be assessed:

1) Reflective account of sequence of lessons (2000 words) addressing:

- rationale and approach of implementing seven themes of the Programme in the sequence of lessons;

- analysis of sequence of lessons realization, demonstrating the approach and effectiveness of the implementation of changes into teaching and learning practice, including:
  - medium term plan of sequence of lessons (at least four), demonstrating the approach of applying by the teacher seven themes of the Programme in own practice of teaching and learning (*with commentaries of 250 words*).

- Plan of lesson from the planned sequence of lessons, demonstrating the implementation of one or several themes (*with commentaries of 250 words*)

2) Reflective account of implementing the changes into the colleagues' practice through coaching-session (1000 words), including:

- rationale of implementing the changes at the level of methodical association;
- analysis of realization of coaching process and effectiveness of changes implementation;
- plan of one training coaching session (with commentaries of **250 words**)

3) One reflective account of realization the process of mentoring one colleague (1000 words), including:

- rationale of the realization of mentoring process necessity for implementation of reforms at the level of methodical association;
- analysis of mentoring process realization and effectiveness of changes implementation.
- Plan of mentoring process (with commentaries of **250 words**).

Teachers provide portfolio with evidences supporting their knowledge and practice. Portfolio consists of the following sections:

- A Knowledge and understanding of key ideas;
- B Effective practice;
- C Reflection and development.

Portfolio content should be accurately selected to provide the teachers opportunity to demonstrate:

- knowledge and understanding of key ideas addressed in the programme (key criteria 1);
- applying these ideas in practice (key criteria 2);
- critical reflection on implementation of new approaches and consider implications for further development (key criteria 3).

Section A. Knowledge and understanding of key ideas (2000 words)

A1 Reflective account (1000 words) of implementing the changes to teaching and learning:

- rationale of implementing seven themes of the Programme in sequence of lessons;
- explanation of how and why one or several themes will be implemented in one lesson from the planned sequence of lessons.

*Provide medium term plan and plan of one lesson made during first face to face.

A2 Reflective account (500 words) of implementing the changes into the colleagues' practice through coaching-session:

- rationale of implementing the changes at the level of methodical association;
- explanation of how and why the changes will be implemented for the development of

colleagues' practice

*Provide the plan of one training coaching session made during first face to face.

A3 Reflective account (500 words) of the process of mentoring one colleague:

- rationale of the realization of mentoring process necessity for implementation of reforms at the level of methodical association;
- explanation of how and why the changes will be implemented for the development of one colleague's practice

*Provide the plan of mentoring process made during first face to face.

Section B. Effective practice (1000 words)

- **Medium term plan** of sequence of lessons (at least four), demonstrating the approach for implementing the seven themes of the Programme to sequence of lessons by teacher
Commentaries (250 words) explaining how and why the teacher implemented seven themes of the Programme to sequence of lessons.
- **Plan of one lesson** from the planned sequence of lessons, addressing the approach of implementing one or several themes of the Programme
Commentaries (250 words) explaining how and why the teacher implemented one or several themes of the Programme to one lesson from the planned sequence of lessons.
- **Plan of one coaching session**, demonstrating the approach for implementing the changes at the level of methodical association
Commentaries (250 words) explaining the necessity for implementation of changes into teaching and learning practice in the context of key ideas of selected coaching process theme in compliance with colleagues' needs
- **Plan of mentoring process**, demonstrating the approach for implementing the ideas of the Programme by teacher for development of teaching and learning one colleague
Commentaries (250 words) explaining the necessity for implementation of changes into teaching and learning practice of one colleague in the context of the Programme key ideas in compliance with needs
*Providing scanned copies of plan approved by school administration

Section C. Reflection and development (2000 words)

Reflective account of implementing and managing the changes to own practice and colleagues' practice, include:

- the analysis of sequence of lessons realization, effectiveness and management of the implementation of changes into teaching and learning practice;
- the analysis of coaching process, evaluation of changes implementation effectiveness;
- the analysis of mentoring process realization, evaluation of changes implementation effectiveness;
- ability to draw conclusions for further use in practice.

2.3 Portfolio assessment process

During the school based practice, trainers will support the completion of the portfolio. During the second face to face of the training trainers will assess the portfolios of all teachers in their training group. This assessment will be made in relation to the criteria outlined above and grades of Good Pass, Pass, Borderline or Fail given. The grade Good Pass is used to identify work that may be used as exemplars in future training programmes. Descriptors of these grades are given in Appendix 3. Trainers will complete the rubrics for assessing the portfolio of evidence for each of the teachers in their group.

Teachers will submit their portfolios electronically and these will be accessible on-line to group trainers for assessment purposes. During the second face to face training period, group trainers will review and assess the portfolios. Portfolios will be moderated by an Expert where group trainer has given a borderline grade.

3 Presentation assessment

3.1 Presentation assessment principles

During the second face to face period, teachers will give presentation relating to entries in their portfolios. This presentation will help establish authenticity of the teacher's portfolio and demonstrate their presentation skills. Presentation will focus on the implementation of ideas from the two strands of the programme into practice in schools.

3.2 Presentation content

Presentation content

Reflection on implementation and managing the changes of own practice and colleagues' practice (20-22 mins)

This presentation consists of six slides or six posters, where the following issues are addressed:

- **Results of implementing the changes and its impact on further practice of teacher:**
  - how seven themes of the Programme are implemented into the sequence of lessons, including at least sequence of four lessons;
  - how and why one theme is integrated into the sequence of lessons;
  - providing factual evidences of learners' learning process;
  - how and why the changes are implemented into the teaching and learning practice, future implications (what changes should be implemented in future into professional practice).

The aim of the presentation is not explanation of the process, but summarization of *what* the teacher learned, *how* is the teacher intend to apply gained results in future practice of teaching and learning.

- *Analysis of colleagues' learning during the coaching process*, providing corresponding evidences.

Presentation is about brief description of coaching process realization. The content of the presentation is more about explanation and ascertaining *what* was new for colleagues to learn and providing different evidences, such as group photos, posters made during the lesson, assessment results, colleagues' lesson plans, demonstrating the realization of ideas of the Programme.

- *Mentoring process effectiveness*, used in the work with one colleague, providing evidence of mentee's learning (as evidence it is recommended to use photos, video, lesson plan, learners' work or results, graded by teacher).

3.3 Presentation assessment process

Independent trainers unknown to the teachers will have the final responsibility for the assessment of presentation. Presentation will be assessed against the three key assessment criteria. Presentation should address all three key criteria however each individual slide may be more focused on one or two of the criteria. For details of the criteria most likely to be addressed by each slide and exemplification of how the three key criteria may be applied to presentation see Appendix 2. Presentation will be assessed as **Good Pass, Pass, Borderline** or **Fail**.

Other teachers in the presentation group will also observe the presentation of their peers. Participation in peer-assessment of portfolio presentation will contribute to the learning process for all teachers. The independent trainer may take account of these but will make the final assessment. The independent trainers' assessments may be supported by an Expert if they are observing the process. Experts may act as moderators and where necessary, may intervene and amend the trainer's judgement. The presence of an Expert at the teachers' presentation will primarily contribute to the process of supporting and assessing the trainers.

Independent trainers, peers and Experts may use pro-forma to assist assessment of each element in the presentation. These can be found in the 'Assessment Tool Box'.

4 Moderation of portfolio and presentation grades

Some assessment decisions will be subject to moderation. Moderation will take place where either final portfolio grade or final presentation grade are 'borderline'.

Trainer will review and discuss the teacher's portfolio and presentation in order to decide whether there is sufficient evidence that the teacher has satisfied each of the three key criteria. The Expert and independent trainer will have access to the portfolio through the portal. The Expert may have observed the presentation, if not he/she may use video of the presentation to inform decision if this is available.

By the end of this moderation process all teachers will be allocated a programme grade of **Pass** or **Fail**.

All course participants will be entitled to proceed to the CPM examination for formal certification.

Participants receiving a fail programme grade after moderation will not be entitled to certification regardless of the result of the examination.

5 Formal approval of the pass, re-submission list and appeals

Following the moderation process, grades attributed to all teachers will be used to generate a proposed pass list for submission to the Assessment Board. The Assessment Board will review and formally approve the pass list. The board will consider the cases of teachers deemed to have failed as well as any cases of malpractice. They will make decisions about resubmissions or re-registrations by these teachers based on evidence presented.

Teachers whose portfolios and/or presentation are assessed as 'fail' will be allowed to re-submit one failed element on one occasion.

The Assessment Board will consider the cases of teachers who do not complete the programme due to ill health or personal circumstances. The board will decide whether the teacher should be allowed to re-register for the programme and what parts of the programme they need to complete.

The Assessment Board will also consider any cases where malpractice, usually plagiarism, is suspected. A statement about what constitutes plagiarism may be found in the Teacher's Handbook. The board will make decisions about the possibility for re-submission by teachers whose work is found to be plagiarised.

Following the Assessment Board a formal pass list will be issued as well as decisions about re-submissions or re-registrations for those teachers who failed.

Appeals

Teachers are entitled to appeal against a decision of fail. Assessment and moderation judgements made by trainers, independent trainers, experts and Principal Expert about the quality of portfolios and presentations are not subject to consideration. Appeals may only be made in cases when the processes of assessment and moderation set out in this document were not followed. In cases like these, teachers should provide written statement to the CPM in with necessary details and evidences.

The CPM considers Teacher's appeal within the period established by the legislation of the Republic of Kazakhstan and provides substantive response on their decision.

The Standards for Teachers of «Teacher leadership at school» programme

Professional Knowledge and Understanding

Criteria of professionalism	Competence: Illustration of Professional Practice
	Teacher:
Knowledge and understanding of the key ideas presented in the Programme	<ul style="list-style-type: none"> • have knowledge and understanding of key ideas of the Programme; • know the educational needs of particular learners (talented and gifted, etc.) responding to their age related difference and possess the methods of consulting colleagues regarding these issues

Professional Skills

Criteria of professionalism	Competence: Illustration of Professional Practice
	Teacher:
Applying key ideas of the Programme within their own practice	<ul style="list-style-type: none"> • develop appropriate goals that challenge the full range of pupils in the classroom; • use methods to diagnose and respond to individual learners needs and encourage learners to be self regulating and critical users of knowledge; • use methods of learning how to learn; • lead the learning of all pupils in the classroom; • build mutually respectful relationship with students based on positive attitudes, values and behaviour; • plan sequences of lesson which integrate the ideas of all seven themes of the Programme; • demonstrate how changes to teaching and learning were led and managed; • plan for progression in pupils’ learning over the short and medium term; • plan learning sessions with the aim of achieving goals and tasks; • select appropriate materials and resources to enhance pupils’ learning; • use a range of suitable tasks and activities to promote learning; • show flexibility in modifying plans to suit changing circumstances; • plan lessons and associated homework or other out of class work; • reflect on pupils’ learning and modify planning and practice in response; • make deliberative judgments based on reading, conversations with colleagues, personal experiences and recent research about

	<p>classroom practice;</p> <ul style="list-style-type: none"> • set up and manage individuals, small groups and whole classes • manage time well in lessons; • establish a safe and purposeful learning environment; • use a range of assessment strategies, including formative and summative assessment; • mark and monitor pupils' work carefully; • provide useful oral and written feedback to pupils; • keep appropriate records of pupils' progress which inform planning; • develop skills to support pupils' reflection on their learning; • use assessment to help pupils to learn how to learn; • effectively link planning, teaching and assessment; • support other teachers in using effective teaching, learning and behavior management strategies, including how to select and use approaches that personalize learning to provide opportunities for all learners to achieve their potential; • initiate and sustain professional conversations about teaching and learning with groups of teachers and engage in Lesson study within a school; • lead the learning of a team of teachers through coaching and mentoring; • create and sustain a professional learning community of teachers within a school; • make judgments about the effectiveness of other teacher colleagues and use this as a basis for improving teaching and learning within a school; • take a lead in planning collaboratively with colleagues in order to promote effective school practice including making cross-curricular links; • work as mentors with less Expert teachers to plan sequences of lessons within the school; • make deliberative judgments about classroom practice and help other less Expert teachers to solve problems in their classrooms; • can work with classroom practitioners and help other less Expert teachers to respond to individual pupils learning needs;
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • help other teachers in the effective practice of summative and formative assessment; • have an excellent ability to provide learners, colleagues and parents with timely, accurate and constructive feedback on learners' attainment, progress and areas for development that promotes pupil progress.
--	---

Professional Values and commitment

Criteria of professionalism	Competence: Illustration of Professional Practice
	Teacher:
Teachers are reflecting on the implementation of new practices and considering implications for further development:	<ul style="list-style-type: none"> • have high expectations of each pupil and make a positive contribution towards pupils' educational achievements; • understand the importance of good relationships with colleagues in teaching; • make contributions to the wider school context and department team; • are active users of support materials available on the programme, Virtual Learning Environment via the portal; • can work in networks within the school; • can reflect on their own practice and make adjustments • respond well to advice; • are aware of appropriate areas for personal professional development and constantly strive to improve; • carry out small scale teacher led development work in the classroom including to bring about improvement to practice; • build and sustain positive professional working relationships with other teachers in school; • lead and support other teachers' professional development in school; • have the disposition to ask difficult questions of themselves and colleagues to improve teaching; • research and evaluate innovative curricular practices and draw on research outcomes and other sources of external evidence to inform their own practice and that of colleagues; • conduct action research with the aim of improving teaching practice of all teachers within the school.

Requirements for each assignment

Requirements for planning and conducting the sequence of lessons

Report for planning and conducting the sequence of lessons is assessed against the three key criteria of the programme. In arriving at a grade, assessors should also consider whether it includes all the required elements. These are:

1. *Planning and conducting the sequence of lessons* should present the implementation and management of changes into teaching and learning, including:

- rationale and approach of implementing seven themes of the Programme in sequence of lessons
- key results of implementing the changes to the practice of learning: what are the changes? if there was improvement, whether the evidences of it presented and are sufficient? If not, what reform in practice of teaching can be done as to achieve better results to further implementation of changes, what were the difficulties faced during the implementation of seven themes of the Programme into the sequence of lessons?

2. *Reflection, how and why one or several themes were implemented in one lesson from the designed sequence of lessons* include the evidence of engagement with the literature provided by the Programme, references on additional resources are also possible. There must be explanation why it was important to implement these ideas to practice and how it was implemented.

3. *Reflection, how the changes to teaching and learning practices occurred and managing them, including the additions in further practice.* Here may be the evidence of deep study of new approaches to teaching and learning and how this learning bring to changes in practice. Reflection must demonstrate the criticality in relation to applying new approaches to teaching and learning. It must not be descriptive, but must include why the strategies of teaching and learning were used, what went well and what did not go so well, and why these strategies were successful or not. Reflection on the sequence of lessons must demonstrate metacognitive consciousness, for example, some understanding of not only what was learned, but also about the process of learning itself.

Reflective account also must address how teacher's reflection on practice let to make reasonable conclusions in regard to future practice.

Requirements of the Reflective account of coaching sessions

The Reflective account of coaching sessions is assessed against the three key criteria of the programme. In arriving at a grade, assessors should also consider whether it includes all the required elements. These are:

Reflective accounts of coaching sessions

1) **Rationale for focus of the sessions**

- a) An explanation of the focus of the coaching session, e.g. using peer-assessment and success criteria, organizing collaborative group work, helping gifted and talented pupils develop higher level thinking etc.

- b) An explanation of the context of the coaching session
- c) An explanation of why the teacher chose to focus on this aspect of teaching and learning
- d) An explanation of why the teacher chose to work with these particular teachers

2) Description of coaching session and evaluation of teaching

- a) The learning objectives for the coaching session
- b) A description of what the teacher did in the coaching session (coaching activity)
- c) A description of what the teacher colleagues did in the session
- d) An explanation of what went well and why
- e) An explanation of what did not go well and why

3) Evaluation of the teachers' learning in relation to the ideas addressed

- a) An explanation of what teacher colleagues learned from the coaching session
- b) Evidence of the teacher colleagues' learning
- c) Suggestions about what the teacher would do differently another time to enhance teacher learning in relation to this learning objective

Reflective account of learning in relation to coaching practice should be an explanation of what was learned from the coaching experience in relation to:

- a) The ideas which the teacher was conveying
- b) Teaching children
- c) Coaching adults
- d) Themselves as a teacher
- e) Themselves as a coach
- f) How they will improve their coaching in future

Requirements of the analytical account of the process of mentoring one colleague

The reflective account of the process of mentoring one colleague is assessed against the three key criteria of the programme. In arriving at a grade, assessors should also consider whether it includes all the required elements. These are:

1) Identification of mentee developmental needs

- a) A brief resume of their mentee - their qualifications, their role, how long they have been teaching
- b) An explanation of how the teacher identified the developmental needs of the mentee

2) Interventions, observations and feedback

- a) An explanation of any interventions initiated with the mentee
- b) A discussion of any observations made of the mentee's teaching
- c) A discussion of the feedback and feed forward given to the mentee

3) Evaluating the success of mentoring

- a) Discussion about the teacher's relationship with the mentee
- b) An explanation of what the mentee learned from the mentoring experience
- c) The activities that were thought to be most/least successful and why
- d) The ways in which the practice of the mentee changed as a result of the mentoring process

- e) What the teacher would do differently if they were able to repeat this experience
- f) The further support that could be given to this teacher

4) Learning in relation to mentoring

- a) An explanation of what was learned about effective mentoring from this experience
- b) Specific examples of how this learning occurred
- c) How the teacher will amend the way they work with mentees in the future based on this learning

Grading against the criteria

Grades given will be one of the following:

- Good Pass (portfolio only)
- Pass
- Borderline
- Fail

A **Good Pass** will be given where there is strong evidence in the portfolio or presentation that the teacher has satisfied each of the three key criteria. There will be evidence in relation to two or three of the criteria that the teacher has consistently satisfied the criteria at a high level.

Note - The grade '**good pass**' is used to identify work in portfolios that may be used as examples in future training.

A **Pass** grade will be given where there is clear evidence in the portfolio or presentation that the teacher has satisfied each of the three key criteria. A **Pass** grade may be given where evidence for one of the key criteria is weak but where there is strong evidence for the other two.

A **Borderline** grade will be given where there is some evidence in the portfolio or in the presentation that the teacher has begun to satisfy all three criteria. Where evidence for two or three of the key criteria are weak, the portfolio or presentation will be assessed as **Borderline**.

A **Fail** grade will only be given for portfolios in the case of non-submission or where items are missing or do not address the key criteria. **Fail** will only be given for presentation if the teacher fails to give presentation or when presentation does not address the key criteria. There may be some evidence of satisfying one or two of the key criteria in the portfolio and presentation of a teacher. However, if there is no evidence of addressing any one of the three key criteria across the portfolio and presentation, the teacher's overall programme grade will be **Fail**.